

Τούρκος Πασάς το 1920: «Οι Πομάκοι δεν είναι Τούρκοι ανήκουν στην Ελλάδα»

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Μαρτυρία του 1920 από την Ανατολική Θράκη.

Το 1920, εποχή που ο ελληνικός στρατός απελευθέρωνε την ανατολική Θράκη από τον Οθωμανό κατακτητή, τα στρατεύματα του Τζαφέρ Ταγιάρ πασά, σύμφωνα με την τακτική των εθνικών εκκαθαρίσεων που ήδη είχε αρχίσει από το 1894-96 από τους Οθωμανούς εναντίον των Αρμενίων και συνεχίστηκε από τους Νεότουρκους εις βάρος των χριστιανικών πληθυσμών, προέβαιναν σε αγριότητες και κακουργήματα εναντίον του ελληνικού πληθυσμού της Ανατολικής Θράκης.

Ο ίδιος ο Τζαφέρ Ταγιάρ πασάς (Αλβανός στην καταγωγή, από την Πρίστινα του σημερινού Κοσσυφοπεδίου) λέγεται ότι δεν ακολούθησε το παράδειγμα των οπαδών του και φέρθηκε καλά στους Έλληνες της Αδριανούπολης.

Μετά από συγκρούσεις με τον ελληνικό στρατό, έφυγε προς τις Σαράντα Εκκλησιές ελπίζοντας να βρει καταφύγιο στη Βουλγαρία. Εκεί όμως, έπεσε πάνω σε ίλη ιππικού της Μεραρχίας Σμύρνης που νίκησε το στρατό του αλλά ο ίδιος πρόλαβε να ξεφύγει επειδή δεν φορούσε στρατιωτικά ρούχα αλλά πολιτικά. Καθώς προσπαθούσε να γλυτώσει, το άλογο του τον έριξε κάτω ενώ οι στρατιώτες του, που τον ακολουθούσαν, τον παράτησαν αναίσθητο, αφού πρώτα του έκλεψαν ένα πολύτιμο δαχτυλίδι που φορούσε. Όταν συνήλθε και διαπίστωσε τι είχε γίνει παραδόθηκε σε Έλληνες προκρίτους κάποιου χωριού.

Σύμφωνα με τη μαρτυρία του Κωνσταντίνου Γέραγα, ύπατου αρμοστή της απελευθερωμένης Ανατολικής Θράκης, ο Τζαφέρ Ταγιάρ πασάς, παρουσιάστηκε μπροστά του και ακολούθησε μια ενδιαφέρουσα συζήτηση. Εκεί ο πασάς είπε στον Γέραγα πως πατριωτικοί λόγοι τον οδήγησαν να αντισταθεί, αλλά διαπίστωσε με λύπη πως ο πληθυσμός της ανατολικής Θράκης με κανένα λόγο δεν ήθελε να

πολεμήσει εναντίον των Ελλήνων και πως, με το που ήρθε ο ελληνικός στρατός, όλοι τον εγκατέλειψαν.

Μίλησε με θαυμασμό για την ανδρεία και τον ηρωισμό του Έλληνα στρατιώτη.

Έκανε και πολιτικές δηλώσεις, εκ των οποίων η πιο σπουδαία αφορούσε την παλιά μεγάλη Θράκη που περιελάμβανε όχι μόνο τη σημερινή ελληνική Θράκη αλλά και την Ανατολική (σημερινή τουρκική) και τη Βόρεια (σημερινή βουλγαρική) και τους Πομάκους.

Ο Τζαφέρ Ταγιάρ πασάς είπε στον Γέραγα ότι κατά τη γνώμη του «για λόγους πολιτικούς, εθνολογικούς και οικονομικούς η Θράκη έπρεπε να παραχωρηθεί ολόκληρη στην Ελλάδα, χωρίς να αποσπασθούν κάποια τμήματά της και ιδιαίτερα οι Πομάκοι».

Πηγές: defencenet.gr- lithosfotos.blogspot.gr